

Megjelentek a fővárosi hírlapok.

Budapest, május 5. Több, mint háromheti kényszerű hallgatás után hétfőn végre megjelentek a budapesti napilapok. A nyomdász-sztrájk megszűnt, a nyomdászok és a nyomdatulajdonosok hosszú, több ízben félbeszakadt tárgyalás után végre megegyeztek.

A sztrájkoló munkások és a nyomdatulajdonosok vasárnap délelőtti folytatják a tárgyalásokat, amelyek kölcsönös engedmények után megállapodásra vezettek. A munka hétfőn reggel a megállapodás alapján minden fővárosi nyomdában ismét megindult és így a délutáni lapok már meg is jelenhettek.

A nyomdászok és a nyomdatulajdonosok között létrejött megállapodás szerint az első bérvajátás május 10-én kerül kifizetésre. Mivel a sztrájk következtében a kollektív szerződés érvénye megszűnt, úgy a munkások, mint a munkaadók készségüket jelentik ki új szerződés kötésére. Az új kollektív szerződésnek július 14-én életbe kell lépnie. A sztrájk miatt senkit sem érhet megtorlás. Az üzemek által a munkából kizárt személyzetek részére az 1924. évi április 7—12 ig terjedő munkahéten érvényben levő

munkabérek alapján a kizárási napokra eső bér 50 százaléka fizetendő ki. A heti index a 10 százalékos standardjavítással együtt a béremelésről függetlenül továbbra is érvényben marad. A megállapodás szerint a nappal dolgozó nyomdászok május 5—17-éig terjedő időre heti 25, május 19-től június 14-ig heti 20, június 16-tól július 12-ig heti 25, július 14-től heti 20 ezer korona javítást kapnak. A nappali gépszedők ugyanezekben az időközökben 30, 25, 30, 15; a nappali lapszedők heti 40, az éjjeli lapszedők heti 50 és a vegyes időben dolgozó lapszedők heti 60 ezer korona javítást kapnak, ami végeredményben a mai és július 14-ike utáni fizetések között az első kategóriában heti 90, a másodikban 100, a harmadikban 160, a negyedikben 155, az ötödikben 190 ezer koronára különbözetet jelent. A munkások a férfi szakmunkások 60 százalékat, a segédmunkások 65 százalékat kapják.

A vidéki nyomdászok béremelésére vonatkozólag — értesülésünk szerint — még ezen a héten megkezdik a tárgyalásokat, amelyek remélhetőleg békés megegyezésre fognak jutni.

Az ébredők plakátjai miatt rágalmazás címén eljárást indított a kormány.

Budapest, május 5. Május elsején a Hódmezővásárhelyi, amely annak idején már többször szerepelt az ébredők plakátokkal és röpiratokkal kapcsolatban, újabb plakátok és proklamációk készültek. A rendőrség nyomozása megállapította, hogy a fajvédők képviselői a magyar néphez címzett plakátokat és röpcédulákat nagy mennyiségben akarták május elsején terjeszteni. A rendőrség közvetlenül május elseje előtt való éjjel lefoglalta az 1000 számra készülő zöldszíntű plakátokat és az azonos szövegű, még nagyobb mennyiségben gyártott röpcédulákat és azokat a főkapitányság államrendészeti osztályába vitte. Az éjjel folyamán egyes helyeken ki is ragasztottak ilyen plakátokat, természetesen engedély nélkül. A plakátok

szövege a nyomdászsztrájk ügyével foglalkozik és a zsidó kapitalisták ellen intéz támadást, majd a kormány eljárását kritizálja. Azt hangsúlyozta, hogy a zsidó kapitalisták mellé állt és nyílt törvényszegéssel betiltotta a Szózat és A Nép megjelenését. A plakátokat Gömbös Gyula, Bell Miklós, Eckhardt Tibor, Kiss Menyhért, Lendvai István, Ullai Ferenc, Zsírka János és Zsitvay Tibor nemzetgyűlési képviselők írták alá, akik a nyomtatványok kiadóként is szerepelnek. A rendőrség a nyomtatványokat lefoglalta és ennek eredményeképp az ügyészség a röpiratok aláírói ellen, annak tartalma miatt sajtó útján elkövetett rágalmazásért a kormány felhatalmazására megindította az eljárást.

A szegedi gazdakongresszus.

Szeged, május 5. (Saját tudósítónktól.) A Duna-Tisza-közi Mezőgazdasági Kamara és isze alatt vasárnap délelőtti a szegedi városháza közgyűlési termében gazdakongresszust tartottak az ország gazdasági egyesületeinek képviselői. A kongresszuson Purgly Emil, Csanád megye főispánja, a Duna-Tisza-közi Mezőgazdasági Kamara elnöke elnökölt, aki megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket és röviden vázolta a kongresszus célját. A gazdaságszervezők érdekeinek előmozdítása érdekében szükséges lenne szorosabb kapcsolatot teremteni az ország területén működő különböző gazdasági egyesületek között. Felszólította Purgly Emil a gazdákat, hogy a Nemzeti Bank részvényjegyzéséből vegyék ki a részüket. Indítványára a kongresszus elhatározta, hogy táviratilag üdvözlje a kormányzót, a miniszterelnököt és a földművelésügyi minisztert.

Az elnök amegnyitó beszéde után gróf Almásy Imre, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke többtermelésre buzdítja a gazdákat, majd dr. Somogyi Szilveszter polgármester, mint házigazda üdvözlö a kongresszust. Utána Fabricius Endre, az OMGE főtitkára a gazdasági egyesületek szervezéséről tartott előadást. Dr. Gesztelyi Nagy László a gazdasági egyesületek fokozottabb munkásságáról, dr. Staud Elemér a gazdasági egyesületek hanyatlásának okairól és a gazdák szervezkedéséről, Lázár Dezső a magyar gazdák káros közönyéről beszélt.

A gazdasági egyesületek szorosabb együttműködésére vonatkozó javaslatot több felszólalás után elfogadta a kongresszus.

Ugyancsak a városháza közgyűlési termében tartották meg délután négy órakor a borászati kongresszust, amelyen dr. Aigner Károly főispán elnökölt. Megnyitó beszédében méltatta Darányi Ignác munkásságát, amely a Szaharához hasonló Alföldről néhány évtized alatt gazdag szőlőtermő vidéket varázsolt elő. A szépen kifejlesztett szőlőművelést a világháború teljesen elpusztította. A külföldi piacok elveszték, a szőlőművelésre, a bortermelésre ma rossz konjunktúra jár, de azért bünt követ el az a

gazda, aki felszántja a szőlőjét. Felkéri a megjelenteket, hogy a régi magyar közmondás alapján, hogy „borban az igazság”, mondják el észrevételeiket.

Dr. Drucker Jenő a csemege-szőlő termeléséről tartott figyelemreméltó előadást. Határozati javaslatot terjeszt elő. Kérje fel a kongresszus a kormányt, hogy gondoskodjék a borexportról, a tarifakedvezményekről és a melléktermékeket szolgáltató anyagok kivitelének betiltásáról.

Staud Elemér értekezést olvasott fel ezután a borákról és a szőlőtermelés gazdasági jelentőségéről. Kifejté, hogy a gazdasági politika, amelyet a háború óta folytatnak Magyarországon, a szőlőtermelést katasztrofális helyzetbe sodorta. A helyzetet csak a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések, a devizaközpont megszüntetése, a hordó-import megkönnyítése segíthet.

Pálkás Gyula a must sűrűsítéséről tartott előadásával fejeződött be a borászati kongresszus.

Főlemelik a fővárosi lapok árát. Budapestben újra emelik a napilapok árát. A lapok új árai a következők: Egyes szám ára hétköznap 2000 K, vasárnap, illetve az esti lapoknál hétfőn 3000 K. Az előfizetési díj egy hóra 40.000 K. A napilapok abban állapodtak meg, hogy tekintettel arra, hogy az előfizetők a sztrájk folytán elmaradt lapokkal károsodtak, azon előfizetők, akik akár telefonon, akár levélbelileg értesítik, akár pedig a kihordók útján az erre való igényüket bejelentik, tekintet nélkül a felémelt előfizetési árra, az előfizetésük lejárását egy fél hónappal meghosszabbítják. Ezenkívül a lapkiadók a májusi előfizetőknek lemondanak arról, hogy az előfizetési árakban beállított emelkedés különbözetét az előfizetés hátralevő időtartamára bekívánják.

A Devizaközpont közli, hogy 100 takarékkorona árfolyama egyenlő 126 papirkoronával.

Hírek

V/6. Kedd. Róm. kat. és protestáns Olajba f. János. Gör. kat. Jób. Nap kel 4 óra 37 perckor, nyugszik 7 óra 17 perckor.

Meteorológiai intézet időprognózisa: Változékony idő várható lényegtelen hőváltozással és sok helyütt esővel. Somogyi-könyvtár nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig. Múzeum nyitva d. e. 10—1-ig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem I. emelet) nyitva délelőtti 8-tól 1-ig és délután 3-tól 8 óráig.

A színházi előadás 8 órakor, a mozi előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgáltatást tartanak: Frankl Antal Szentgyörgy-tér (telefon 118), Zakár Sándor Valéria-tér (telefon 695), Temesváry József Dugonics-tér (telefon 793), Salgó Péter Mátyás-tér (telefon 296), Moldvány Lajos Ujszeged (telefon 846).

Makón ezen a héten Szöllőssy Jenő Fő-téri gyógyszer-tára tart éjjeli szolgálatot.

— A budapesti új angol követ. Hohler budapesti angol követet a kormánya tudvalevőleg elhelyezte. Mint Budapestről jelentik, Hohler egyelőre Mexikó városába ment fontos megbízással. Körülbelül július 1-én érkezik meg Budapestre az új angol követ, akit Carl Granville kopenhágai angol követ személyében már ki is szemeltek.

— Kaszinói vacsora a miniszterelnök tiszteletére. A szegedi kaszinóban vasárnap este halvacsora lesz Bethlen István miniszterelnök tiszteletére, aki este érkezik meg kíséretével együtt Hódmezővásárhelyről. A vacsorán csak azok vehetnek részt, akik nyolcadikáig jelentkeznek a főispáni hivatalban. Egy teríték ára előreláthatólag 80.000 korona lesz.

— A népjóléti miniszter beiktatása a nagyréposti székbe. Kalocsáról jelentik: Tudvalevő, hogy a pápa Vass József népjóléti minisztert kalocsai nagyréposttá nevezte ki. Vass Józsefet a nagyréposti székbe május 1-én, csütörtökön délbe iktatták be. Vasuton érkezett Budapestre Kalocsára. Az érseki palotában tartott rövid tanácskozás után az új nagyrépost a székesegyházba ment, ahol letette az esküt Horváth Győző felszentelt püspök, érseki helynök kezeibe. A beiktatást is Horváth Győző végezte, majd üdvözölte az új nagyrépost és bevezette stallumába. Délben az érseki kastélyban szűkebb körű ebéd volt, amelynek végzetével a népjóléti miniszter visszatért a fővárosba.

— Krúzsina Manó — altábornagy. A kormányzó a honvédelmi miniszter előterjesztésére Krúzsina Manót, a szegedi vegyesdandár parancsnokát altábornaggyá nevezte ki.

— Május 17-én Peidl Gyula Szegedre jön. Peidl Gyula, a II. kerület képviselője, a szociáldemokraták parlamenti frakciójának vezére május 17-én hosszabb szünet után ismét Szegedre jön. Ez alkalommal ugyanis a szegedi szocialisták nagyobb ünnepséget rendeznek a fölépítendő Munkásokonthon javára. Nincs kizárva, hogy Peidl ekkor politikai beszédet is mond.

— Megkezdik a városi bérház építését. Megirtuk, hogy a Tábor-utcai bérház építésére tartott versenytárgyaláson Ligeti Béla ajánlatát találták a legkedvezőbbnek és így őt bízták meg a bérház felépítésével. A munka hétfőn már meg is kezdődött a Tábor-utcai telken. Egyelőre a raktárt, az anyagszertárt és az építési irodát építik fel, de kedden már megkezdik az alapozási munkálatokat is.

— Kerületi cserkészünnep Makón. Mozgalmas vasárnap volt ezuttal Makón. A cserkészlet lelkes hívei kerületi cserkésznapot rendeztek, mely minden ízében sikerült. A szegedi V. cserkészkerület tisztjei szombaton, a vezetőség egy másik része vasárnap érkezett meg. Vssárnap reggel, szentmise után, kezdődött a tisztgyűlés a főgimnázium tanári szobájában, amelyen a szegedi háromnapos pünkösdi cserkészpropagandánapot készítették elő és több nagyobb cserkészgyűlést határozatot hoztak. Fél 12-kor volt a 3 csapat fogadalom-tétele a zsufolásig megtöltött gimnázium tornacsarnokában, amelyen összesen volt 50 cserkészgyűlést tett fogadalom. Az ünnepély a zászló előtt való tisztelgés-sel és a Himnusz éneklésével végződött. Délben 70 terítékes ebéd volt a kaszinóban, melyen elsőnek Gorcsa Péter helyettes polgármester mondott pohárköszöntőt. Beszéltek még Tarnay Ivor, Draskóczy Ede evangélikus lelkész, Gedeon Alajos főgimnáziumi igazgató, dr. Györfly, dr. Csaba elnök, dr. Mayer és dr. Várhelyi. Délután fél 3 órakor folytatták a tisztgyűlést. Fél 4 órakor Faragó főtitkár megnyitotta a sikerült ipari kiállítást a gimnázium rajztermében.

Kiss József emlékünnepe szombaton, május 10-én este fél 9 órakor. Jászai Mari, Péchy Blanka, Gál Gyula és Alpár Gitta közreműködésével. Jegyek a szegedi Korzó Mozinál.

Ha nyomtatványra van szüksége, telefonáljon a Délmagyarország Hírlap- és Nyomdavidálat R.-T.-nek, telefon 16—34.